

Od okupace k NATO. Nacistostán neexistoval, zabrali nás Němci. A počty obětí? Vojenský historik dělá pořádek

- CZ24 News | 16. března 2024

ČESKO / SVĚT: „Je v silách našich historiků získat ucelený přehled obětí německé okupace a bylo by nanejvýš vhodné, aby taková práce byla vykonána. Osobně si myslím, že náklady na ni by nebyly vyšší, než na dvě či tři trachtace našich politiků při příležitostech nějakých výročí,“ řekl nám vojenský historik Jiří Fidler. Hovořil o pětkových výročích, ale i studentech, co si někdy pletou historii s demagogií.

Březen 2024 je spojen s několika výročími, ne snad kulatými, ale pětkovými. Tento týden jsme si velmi oficiálně a asi i velmi nákladně připomenuli čtvrtstoletí našeho členství v Severoatlantickém paktu. Jaký je největší přínos tohoto členství?

Vzhledem ke skutečnosti, že naše členství v NATO trvá již 25 let, je třeba mu přiznat jedno obrovské pozitivum. Za více než 105 let trvání republiky je to poprvé, co jsme tak dlouho členy nějaké skupiny spojeneckých zemí, aniž by nás tito spojenci po deseti či dvaceti letech členství opustili či přímo okupovali.

Dnes si zase připomínáme 85 let německé okupace českých zemí. V současnosti se toto téma stává celkem ožehavé. Co vy na to?

Před 25 lety jsem byl spoluautorem knihy „Dějiny NATO“, která ještě nenašla svého pokračovatele. Před dvěma lety mi vyšla kniha „Okupace 1939“. Takže jako historik mám k oběma událostem „splněno“ a mohu si dovolit i bilancovat.

Před 25 lety, když jsme do aliance vstupovali, se hodně mluvilo o tom, že naše členství zabrání dalším „březnům 1939“. To se vcelku splnilo, takže náš vstup lze z hlediska původních cílů považovat za zjevný klad. Problémem se nyní stává skutečnost, že ony původní předpoklady přestávají, stejně jako původní termíny, poněkud platit, případně se jejich obsah poněkud posunuje.

Viditelné to je právě u 15. března 1939. Donedávna se jednalo o německou okupaci, nyní se stále více mluví o okupaci nacistické. Přitom žádný *Nacistostán* neexistoval. Byla to Německá říše, okupovala nás německá branná moc. Výsledkem okupace bylo jen v českých zemích na 100 000 mrtvých obyvatel židovského původu a desítky tisíc mrtvých obyvatel českého původu. Považuji za chybu, že dosud nemáme k dispozici přesná data, jaké množství obyvatel na tuto okupaci doplatilo svými životy. Jakékoli změkčování a mlžení je zbytečné. Dějiny může občas někdo přepsat, ale nikdy to nemá dlouhého trvání.

Jak je to tedy s počtem našich obětí německé okupace? Stále se píše o 300 až 360 tisících mrtvých...

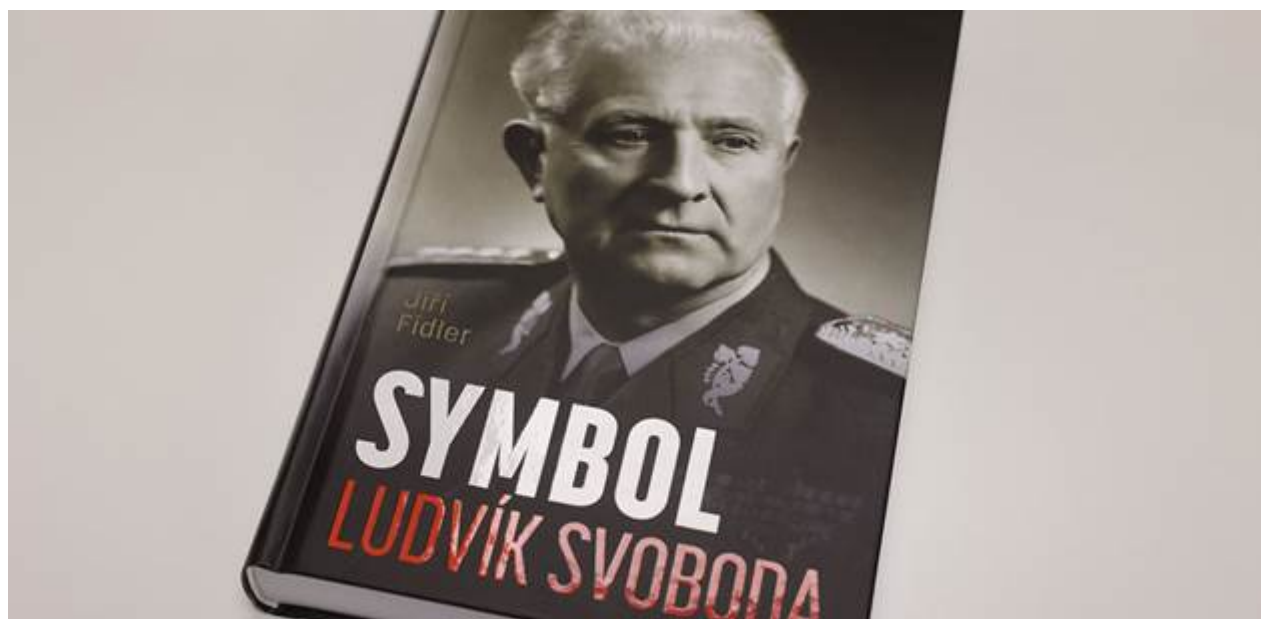
Tento počet byl stanoven odhadem krátce po skončení druhé světové války, přičemž ony odhady byly velmi obecné a vztahovaly se jak na české země, tak na Slovensko. Pro české země nemáme ani tyto obecné odhady, i když mnohá přesná čísla jsou k dispozici. Známe počty obětí prvního a druhého stanného práva, známe počty padlých v našich zahraničních jednotkách, kde jsou k dispozici přesné a jmenovité seznamy s mnoha doprovodnými údaji. Židovské muzeum v Praze má k dispozici jmenný seznam téměř 78 000 osob z českých zemí, které se staly oběťmi holocaustu.

Je proto v silách našich historiků získat ucelený přehled obětí německé okupace a bylo by nanejvýš vhodné, aby taková práce byla vykonána. Osobně si myslím, že náklady na ni by nebyly vyšší, než na dvě či tři trachtace našich politiků při příležitostech nějakých výročí.

Vrátím se k onomu přepisování dějin. Před několika dny se objevil značně denunciační článek s názvem „Generál Svoboda nebyl jen válečným hrdinou, jak jej líčila propaganda“. Co byste na to jako autor knihy o Ludvíku Svobodovi, která vyšla loni na podzim, řekl?

Onen článek jsem četl, i diskusi s ním spojenou. Poté jsem se zajímal, co je autor oněch myšlenek zač, a zjistil, že snad studuje mediální studia a žurnalistiku, přičemž za hlavní specializaci má mimo jiné historii. Netušil jsem, že „mediální studista“ může mít, kromě svého oboru, ještě několik hlavních specializací. Pokud by to bylo vůbec možné, byl by vědecký obor historie jakýmsi podoborem oněch pro mne poněkud záhadných „mediálních studií“. Asi tam jeden týden studují historii, jeden týden jadernou fyziku, jeden týden neurochirurgii a podobně. Vcelku bych tomu věřil, protože v historii má autor znalosti době jednoho týdne studia odpovídající. Podíval jsem se na jeho další články a velice se mi líbí onen svatý zápal a přesvědčení o vlastní výjimečnosti. Tak trochu to připomíná padesáté roky, když zde pochodovala „mládež nová, mládež fialová, pardon Gottwaldova“.

Připomenul bych závěrečnou pasáž z druhého dílu vaší knihy „Kronika republiky 1969-2020“. Byla uvedena otázkou „Vstanou noví politrucci?“ Nemáte pocit, že odpověď je nasnadě?

U dotyčného autora dospívám k závěru, že má dobře našlápnuto. Ovšem jedna vlaštovka většinou jaro nedělá. Potřebujeme mnohem více „mediálních studistů“, co mají za hlavní specializaci historii, aby nám, graduovaným historikům s desítkami odborných monografií, podloženými studiem tisíců a desetitisíců stran archivních dokumentů, v několika větách a se svatým ideologickým zápalem podali pomocnou ruku, abychom snad v této ideově přejasně a přeslunečné době netápali.

ZDROJ: PL